

Svalövs kommun
Att: Linn Renström
linn.renstrom@svalov.se

Beslut om inte betydande miljöpåverkan i samband med utrivning av Mölledammen och skapande av svämplan, Svalövs kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att planerad utrivning av dammanläggning (benämnd Mölledammen) och skapande av svämplan på fastigheten Röstånga 3:3 m.fl. i Svalövs kommun inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Enligt 6 kap. 27 § miljöbalken får detta beslut inte överklagas.

Beskrivning av ärendet

Svalövs kommun har den 25 april 2023 inkommit med ett samrådsunderlag till länsstyrelsen avseende planerad utrivning av en damm på fastigheten Röstånga 3:3 m.fl. i Svalövs kommun. I samband med att dammanläggningen rivs ut avses området utformas så att det skapas ett svämplan där ån ska kunna svämma vid högflöde. Viss dämmande effekt avses därmed bibehållas/skapas på platsen. Av handlingarna framgår att kommunen bedömer att planerat projekt inte bör anses utgöra en betydande miljöpåverkan.

Svalövs kommun har, utöver länsstyrelsen, samrått med enskilda som kan antas bli särskilt berörda samt Söderåsens miljöförbund. Svalövs kommun har avgränsat begreppet särskilt berörda till fastighetsägare med fastigheter som gränsar till eller har gränser i dammen samt ledningsägare. Yttranden har inkommit från enskilda. Söderåsens miljöförbund har inte lämnat några synpunkter.

Samrådsmöte med länsstyrelsen genomfördes den 12 juni 2023. Svalövs kommun har den 27 september 2023 inkommit med en samrådsredogörelse till länsstyrelsen. Inkomna yttranden har bifogats samrådsredogörelsen.

Motivering till beslutet

En bedömning om huruvida en verksamhet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte ska utgå från 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen (2017:966). Detta innebär att en bedömning ska ske utifrån verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper, dess lokalisering samt de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper.

Projektets egenskaper och lokalisering

Aktuellt projekt avser att riva ut den så kallade Mölledammen och därigenom skapa förbättrad konnektivitet i vattendraget. Dammen utgör idag ett vandringshinder och åtgärder för ökad konnektivitet bedöms nödvändiga för möjligheten att uppnå beslutad miljö kvalitetsnorm för vattenförekomsten. I samband med utrivningen kommer ett svämplan att skapas vilket ska kunna översvämmas vid högflöde och därmed fungera flödesdämpande. Projektet medför därmed att den permanenta vattenspiegel som idag finns på platsen kommer att ersättas av ett vattendrag. Vid högre flöden kommer området fortsatt att utgöra en temporär vattenspiegel (svämplan). Ett vattenområde definieras i 11 kap. 2 § miljöbalken som ett område som täcks med vatten vid högsta förutsägbara vattenstånd. Då ett svämplan avses att skapas så kommer markanvändningen i området fortsatt utgöra ett vattenområde enligt miljöbalkens definition även efter vidtagna åtgärder.

Påverkansområde och miljöeffekter

Naturmiljö

Påverkansområdet bedöms i huvudsak avgränsas av dammens utbredning och närområde samt områdena direkt uppströms och nedströms dammen. Projektet avser att öka konnektiviteten och förbättra förutsättningarna för arter knutna till rinnande vatten. Det medför att arter knutna till rinnande vatten kan förväntas att gynnas framför arter som är mer knutna till stillastående och lugnflytande vattenmiljöer. En ökad konnektivitet bedöms kunna ge förutsättningar för arters spridning inom vattensystemet och förväntas bidra till möjligheten att uppnå beslutad miljö kvalitetsnorm för vattenförekomsten. Detta bedöms som långsiktigt positiva effekter för vattendraget som helhet. Den negativa påverkan på arter knutna till det idag uppdämda området bedöms bli lokal.

Vissa typer av miljöpåverkan, så som exempelvis spridning av sediment, bedöms kunna få ett påverkansområde som sträcker sig längre än strax nedströms dammanläggningen. Denna typ av påverkan bedöms i huvudsak uppkomma i samband med projektets genomförande och

under perioden som åfåran finner sin väg i det tidigare dämningområdet. Påverkan från sedimentspridning bedöms därmed som kortvarig. Länsstyrelsen bedömer vidare att risken för, och omfattningen av, sedimentspridning bör kunna begränsas genom vidtagande av adekvata försiktighetsmått för att minska spridningen av sediment.

Kulturmiljö och rekreation

Dammvallen vid dammen uppfördes enligt kommunens egna uppgifter ursprungligen 1840. Föreslagna åtgärder innebär att endast vallen vid det senare tillkomna överfallsutloppet tas bort, medan övriga delar av dammvallen bevaras. Länsstyrelsen ser positivt på att de historiska strukturerna på så sätt till stor del lämnas orörda och fortsatt vittnar om platsens förflutna. Dock innebär avsänkningen samtidigt en stor förändring av upplevelsen av området, och förlusten av dammspegel riskerar att göra historiken svårare att avläsa. Till det kommer givetvis de sociala och estetiska värden som dammen representerar för samhället.

Området runt Mölledammen är idag tillgängligt för allmänheten bland annat via den gångstig som går runt dammen. Av samrådsredogörelsen framgår att det inte planeras några förändringar av gångstigen i området och området bedöms därmed även framgent vara tillgängligt för rekreation.

Samlad bedömning

Länsstyrelsen bedömer sammantaget, i likhet med vad kommunen bedömt, att planerad verksamhet inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Liten miljökonsekvensbeskrivning

Av detta beslut följer att ansökan om tillstånd till den planerade verksamheten ska innehålla en liten miljökonsekvensbeskrivning.

Enligt 6 kap. 47 § miljöbalken ska den som avser att bedriva verksamheten, i en liten miljökonsekvensbeskrivning, lämna de upplysningar som behövs för en bedömning av de väsentliga miljöeffekter som den kan förväntas ge. Beskrivningen ska även innehålla en redogörelse över hur samrådet har gått till, vilka som har bjudits in och vad som har framkommit.

Länsstyrelsen bedömer utifrån vad som framkommit under samrådet att nedanstående aspekter är särskilt viktiga att behandla i miljökonsekvensbeskrivningen.

- Som framförts vid samrådsmöte bedömer länsstyrelsen att kommande ansökan, och därmed miljökonsekvensbeskrivningen, omfattar såväl ansökan om utrivning av delar av befintlig dammanläggning som tillstånd till bibehållande, alternativt uppförande, av nya bestämmande sektioner för att skapa ett svämplan på platsen med en viss förutsedd dämning. Redovisade miljöeffekter bör därmed även dessa redovisas utifrån såväl effekterna av utrivningen som de nya dänningsförhållandena på platsen.
- Den sökta verksamhetens påverkan på miljö kvalitetsnormerna ska redovisas. Såväl eventuella positiva som negativa effekter ska redovisas. Detta inkluderar bland annat effekter på fiskvandring och hur området utformas framöver för att säkerställa en fungerande fiskvandring. Se även punkten nedan kopplat till sediment.
- Mängden sediment som finns i magasinet bör uppskattas. Kommunen behöver utreda förekomsten av föroreningar i sediment samt risken för att eventuella föroreningar sprids vidare. Utöver föroreningar bör kommunen också redogöra för sedimentets näringsinnehåll och hur spridningen av sediment kan förväntas påverka näringshalterna nedströms i vattenförekomsten. Förekomsten av föroreningar och spridningen av näringsämnen behöver kopplas till miljö kvalitetsnormerna och påverkan på dessa.
- Av inkomna samrådsyttrande nämns förekomst av bland annat fladdermöss i området. Enligt artportalen finns olika arter av fladdermöss noterade en bit från dammen. Sökande behöver redogöra för om skyddade arter förekommer i anslutning till dammen och om dessa arter nyttjar densamma på något vis (exempelvis för födosök m.m.). Påverkan på eventuellt förekommande skyddade arter i området behöver redovisas. Kommunen behöver redogöra för sin bedömning kring om artskyddet aktiveras och vid behov ansöka om dispens. Även påverkan på mer allmänna arter som förekommer i området bör redovisas.
- Påverkan på befintliga vattenvägar bör redovisas. Detta exempelvis avseende vilka vattenvägar som framgent kommer att vara vattenförande vid olika flödesförhållanden samt påverkan av detta. I sammanhanget bör kommunen också redogöra för hur utsläppspunkten från dagvattenledningen anpassas till den nya åfåran och vilken påverkan detta kan antas medföra.

- Påverkan på kulturmiljövärdena behöver redovisas samt möjliga åtgärder för en fortsatt läsbarhet kring områdets historik. Exempelvis kan möjligheten till informationsskyltar om tidigare verksamheter och vad kvarvarande anläggningsdelar är belysas.

I övrigt hänvisar länsstyrelsen till de synpunkter som lämnats till kommunen i samband med samrådsmöte den 12 juni 2023 och som återfinns i kommunens minnesanteckningar från mötet. Kommunen har i samrådsredogörelsen angett att flertalet av synpunkterna kommer att hanteras inom framtagande av den tekniska beskrivningen och kommande miljökonsekvensbeskrivning. Länsstyrelsen bedömer det viktigt att även dessa synpunkter tas omhand i det fortsatta arbetet.

Detaljeringsgraden bör vara sådan att uppgifter i miljökonsekvensbeskrivningen baseras på egna utförda undersökningar.

Det ska framgå hur synpunkter som har lämnats i samrådet har beaktats i arbetet med miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljökonsekvensbeskrivningen bör i förekommande fall belysa möjligheterna till ekologisk kompensation när det finns behov av det.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Beslut att en BMP kan antas:

Enligt 6 kap. 26 § miljöbalken ska Länsstyrelsen efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

I 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen preciseras vilka hänsyn som ska tas till verksamhetens utmärkande egenskaper, verksamhetens lokalisering samt miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper.

I 6 kap. 47§ miljöbalken finns en bestämmelse om att en liten miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram om länsstyrelsen beslutar att en betydande miljöpåverkan inte kan antas

Enligt 6 kap. 27 § miljöbalken (1998:808) får Länsstyrelsens beslut ifall verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan inte överklagas särskilt.

Information

- Om den planerade verksamheten eller åtgärden förändras i större omfattning under samrådsprocessen eller om det dröjer lång tid innan ansökningshandlingar inkommer kan det krävas ett nytt samråd.

- Länsstyrelsen vill påpeka att dammvallen uppfördes före 1850, är varaktigt övergiven och även i övrigt uppfyller rekvisiten för fornlämning i kulturmiljölagen (1988:950). Ingrepp i dammvallen för de föreslagna åtgärderna kräver därför tillstånd av Länsstyrelsen för ingrepp i fornlämning.

Beslutande

Beslutet har fattats av vattenhandläggare Mattias Ekvall.

Vattenhandläggare Emilie Björling och enhetschef för Kulturmiljöenheten Britta Roos har medverkat i den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.